

KESERŰVÍZ

1862-ben Nagyigmánd község közlegelőjén kútásáskor ivásra nem megfelelő vizet tártak fel és vizsgálatára kérték Schmidthauer Antal (1816-1888) gyógyszerészt, a komáromi „Salvatorhoz” címzett gyógyszertár tulajdonosát, aki keserűvíznek határozta meg és már a következő évben meg is kezdte palackozását és értékesítését. A keserűvízről már 1865-ben Verebély József orvos a bécsi orvosi lapban részletes ismertetést közölt és leírásából megtudjuk, hogy „a forrást Schmidthauer Antal kútnak képezte ki, amelyből a vizet palackokba merítette, és egyenként vagy ládába csomagolva került forgalomba. A víz a palackokban egészen tiszta, víztiszta, szín- és szagmentes. Íze enyhén sós-keserű, mint általában minden keserűvíz. A víz nem változik, nem üledékes, még akkor sem, ha az már sokáig állt és korábban a dugót már kihúzták. A kútban a víz 15 °C hőmérsékletű 26 °C külső hőmérséklet mellett.

A keserűvíz felfedezése és merítéssel történő palackozásával egyidőben Schmidthauer Antal a gyógyvízből kristályosított sót és pezsgőport (Seidlitz-port) is előállított és „faszelencébe” zárva, illetve papírdobozban került forgalomba.

E három termékről kiadott német nyelvű ismertetés mindenképpen lendületet adott először a belföldi, majd a külföldi értékesítéshez. Ehhez természetesen az is hozzájárult, hogy már 1863-ban Komáromban palackozót üzemeltetett a tulajdonos, s tulajdonképpen ettől az évtől lehet számítani a keserűvíz forgalmazását. Ez az évszám szerepel egyébként nem csak a legutóbbi, hanem az egykori címkén is.

Így indult el 1863-ban az Igmándi keserűvíz és hódította meg a 19. századi Magyarországot. Nem veszített fényéből a következő 120 év alatt sem, mert ugyanolyan kedvelt volt mint a kezdeti időben, de mivel a környezeti káros hatásokat már nem lehetett kivédeni, ezért kellett az 1980-as évek közepén befejezni termelését.

A kutak a Nagyigmándot Koccsal összekötő út melletti földeken voltak. Aki a kocsi úton jár, a mai napig láthatja az oldalparkolót az egyik nagy kanyar után jobb oldalon, amely a vízszállító kocsiknak lett kialakítva, ugyanis a keserűvizet a kutakból csőrendszeren keresztül vezették ki az útig. A kutak a kocsi határban már nincsenek meg, a nyolcvanas évek végén véglegesen felszámolták őket. A hozamuk az 1970-es évektől visszaesett és a mezőgazdasági termelés okozta környezetszennyezés elnitratosította azokat, és mivel nem fűrt, hanem ásott talajvízkutak voltak, így nem lehetett megmenteni az utókornak. Közben újabb vízlelő helyeket nyitottak az Igmándhoz közeli Tömördpusztán, de a nyolcvanas években ezeket is lezárták a már ismert okok miatt. Ezek a kutak a mai napig megvannak, az M1-es autópályáról láthatók a kék kútfedelek a mocsai felüljárótól nem messze a szántóföld szélén. A keserűvíz nagy érték volt és akként szolgált, ha esetleg fel lehetne „éleszteni” újból, s település javára fordítani. Talán majd lesz aki lát ebben fantáziát. 1989-ben azonban a vizet adó kutakat lezárták, s ezzel egy időben a keserűvíz palackozása is megszűnt. A település címere továbbra is őrzi a keserűvízkutak emlékét.

(forrás Dr. Dobos Irma: Az Igmándi keserűvíz tündöklése és eltűnése)